

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ
XVII Всеукраїнської
науково-практичної конференції

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ
МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ)
ОСВІТИ

(в онлайн режимі за допомогою системи Microsoft Teams)

05–06 листопада 2020 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2020

ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО МЕТОДУ TEACH-BACK В ПРАКТИЦІ ЛІКАРЯ-НЕВРОЛОГА

Ілляш Т.І.

Національний медичний університет ім. акад. О. О. Богомольця

Вступ. Відомо, що уміло і правильно організована взаємодія лікаря з хворою людиною сприяє більш швидкому її одужанню. Однією із найпоширеніших причин ускладненої комунікації між лікарем і пацієнтом є недостатня медична грамотність хворих. Значна частина важливої медичної інформації, яку отримує пацієнт від медичного персоналу, що стосується діагностики, вживання медикаментів, дієти, способу життя тощо, ним відразу ж забувається. Це обумовлено складністю та нерозумінням медичних термінів, великим обсягом інформації, яка йому відразу надається, нервозністю та дискомфортом у кабінеті лікаря, емоційною реакцією на діагноз тощо. Покращити комунікацію між лікарем і пацієнтом, переконатися, що пацієнт правильно розуміє те, що йому пояснено лікарем, можна, використавши метод teach-back (метод «зворотного навчання») [1].

Основна частина. Як приклад, коли цей метод можна застосувати лікарю-неврологу. Низька поінформованість населення України про початкові прояви інсульту, недостатнє розуміння серйозності цієї хвороби та обов'язковості її профілактики, сподівання, що симптоми, які виникли, можуть самі по собі пройти, сприяє несвоєчасному зверненню за медичною допомогою, а відтак і втраті дорогоцінного часу («терапевтичне вікно» в перші 3 години). А саме в ці перші години лікування є найефективнішим. Знання перших ознак інсульту і швидке реагування на них допомагає вберегти себе або своїх близьких від інвалідності і навіть смерті. Пацієнти з хронічними хворобами, які можуть бути причиною інсульту (гіпертонічна хвороба, церебральний атеросклероз, цукровий діабет, фібриляція передсердь та інш.) мають знати перші ознаки інсульту. А позаяк це, зазвичай, люди похилого віку, їм недостатньо один раз почути про ці ознаки. Вони потребують навчання. Лікар, доступно розповідаючи про перші ознаки інсульту, пропонує хворому переказати своїми словами отриману інструкцію.

Важливо, щоб лікар доносив інформацію зрозуміло, чітко, послідовно, простою мовою, з оптимальним доповненням жестами. Подавати інформацію можна не тільки усно, але й письмово або за допомогою

відео. Важливо правильно поставити пацієнту «відкриті запитання», які потребують розгорнутої відповіді, а не однозначної «так» чи «ні». Наприклад, «Розкажіть мені своїми словами, оніміння та слабкість м'язів яких частин тіла є серйозними ознаками інсульту?» або «Які Ви повинні зробити рухи руками, щоб зрозуміти, що одна рука ослабла?». Якщо інформація доводиться до близького родича хворої людини, можна запитати: «Поясніть, що необхідно попросити зробити пацієнту, щоб виявити у нього асиметрію кутиків рота?» або « У разі появи яких ознак Ви маєте терміново викликати бригаду швидкої допомоги?». Інформацію можна розбити на частини і вивчати частинами. Необхідно повторювати процес вивчення доти, доки пацієнти чи їх родичі не зможуть точно своїми словами викласти своє розуміння цієї інформації. Наполегливість лікаря під час такого тренування завжди буде сприйнята хворим та його родичами позитивно, бо воно направлене на поліпшення здоров'я людей.

Висновки. Отже, використання методу teach-back у спілкуванні між лікарем і хворим не тільки покращуватиме медичну грамотність пацієнтів, але й сприятиме зміцненню їх довіри до лікаря. Знайомство з цим методом буде корисним і для лікарів-інтернів, які зможуть його застосувати в своїй майбутній професійній діяльності.

Література

1. Ісаєва О.С. Сучасні методи формування комунікативної компетенції [Текст] / О.С. Ісаєва // Інноваційні технології у викладанні дисциплін мовознавчого блоку в ДВНЗ медичної та фармацевтичної освіти: Матеріали семінару-наради завідувачів кафедр української, латинської та іноземних мов у ДВНЗ медичної та фармацевтичної освіти України (20-21 вересня 2012 р., м. Івано-Франківськ – м. Харків). – Івано-Франківськ: Вид-во ІФНМУ, 2012. – С. 132 – 134.